

Anna Nowakowska

PRAKTYKI STUDENCKIE W KSZTAŁCENIU KADR TURYSTYCZNYCH

LES PRACTIQUES DES ÉTUDIANTS DANS L'ENSEIGNEMENT DES CADRES TOURISTIQUES

STUDENT PRACTICE AS A PART OF STUDY FOR TOURISM SPECIALISTS

Praktyki, stanowiąc integralny element procesu kształcenia kadr turystycznych, dają możliwość weryfikacji nabytej wiedzy teoretycznej i bezpośredniego kontaktu z pracą, która stanowić ma w przyszłości wybrany zawód. Stąd też należy je rozpatrywać w kontekście całego procesu nauczania i zdobywania kwalifikacji przez przyszłą kadrę pracowników obsługi ruchu turystycznego.

Dotychczasowy system kształcenia kadr turystycznych na poziomie średnim i wyższym nie wyczerpuje istniejących w tym zakresie możliwości i nie zaspokaja aktualnych i potencjalnych potrzeb. Szkolnictwo średnie kształci generalnie kadrę techniczną z zakresu gastronomii, hotelarstwa i obsługi ruchu turystycznego – niezbędną w tych jednostkach. Ten etap szkolenia jest konieczny i należy jedynie go weryfikować z punktu widzenia poziomu, jaki winni prezentować tego typu pracownicy.

Dalszy etap procesu kształcenia spoczywa aktualnie na szkołach wyższych, które – indywidualnie układając programy studiów – wypuszczają w efekcie absolwentów o różnym poziomie wiedzy teoretycznej i różnej znajomości praktycznej zawodu. Generalnie jednak ma tu miejsce wyraźna przewaga wiedzy teoretycznej i zbyt małe możliwości weryfikacji praktycznej zdobytych wiadomości. Wynika to często z trudności związanych z organizacją praktyk, przedsiębiorstwa bowiem, przyjmując studentów, nie traktują praktyk jako procesu kształcenia i szkolenia i wykorzystują ich do wykonywania prostych, nieskomplikowanych prac, nie pozwalających poznać zasad funkcjonowania przedsiębiorstwa. Nie daje to żadnych możliwości weryfikacji poznanej wiedzy, nie jest w żadnym stopniu kształcące, a jedynie przy praktykach dyplomowych pozwala na zgromadzenie materiału niezbędnego do napisania pracy magisterskiej.

Bardzo istotną sprawą jest udział czasu praktyki w globalnym czasie procesu kształcenia. Aktualnie prowadzone dyskusje nad modelem kształcenia

kadr turystycznych doprowadzą być może do wypracowania optymalnego rozwiązania. Można by chyba tu zasugerować utworzenie – bądź odrębnych, bądź przy wyższych uczelniach – trzyletnich, pomaturalnych studiów, które kształciłyby średnią kadrę dla biur podróży i hoteli. Istotna byłaby tu znajomość podstawowych praw i zasad ekonomii, rachunkowości, informatyki, jak również tworzenia produktu turystycznego, kanałów jego dystrybucji, promocji sprzedaży itp. Na tym etapie kształcenia niezmiennie istotną rolę odgrywają odbywane w przedsiębiorstwach praktyki, a warunkiem ich ukończenia winna być znajomość zasad teorii i praktyki organizacji i działania jednostek obsługi ruchu turystycznego. W propozycji trzyletniego kształcenia udział praktyki może sięgać jednego roku, przy założeniu takiego przebiegu praktyk, który gwarantowałby – w czasie jej odbywania – zdobywanie wiedzy fachowej.

Praktyki mogą się odbywać w pierwszym semestrze drugiego i trzeciego roku. Mogą być połączone z wykładami prowadzonymi przez praktyków-fachowców z branży hotelarskiej lub biur podróży i kończyć się w każdym półroczu egzaminem zaliczającym. Kontrolę nad prawidłowym przebiegiem praktyk winien sprawować wykładowca danego przedmiotu z uczelni, uczestniczący również każdorazowo w egzaminie.

Praktyki takie mogą się odbywać w wytypowanych przez ośrodki akademickie hotelach i biurach podróży ze specjalnie dobraną kadrą. Oprócz swej podstawowej działalności miałyby one za zadanie praktyczne szkolenie przyjmowanych na praktyki studentów z odpowiednio przygotowanym i realizowanym programem. Działania w zakresie utworzenia takich jednostek mogą być podjęte przez Polską Izbę Turystyki, która również – mając charakter korporacji jednostek obsługi ruchu turystycznego – może prowadzić badania sondażowe dla określenia struktury potrzeb kształcenia kadr turystycznych, pośredniczyć w zatrudnieniu, oddziałując tym samym na poziom zatrudnionych pracowników. Niewątpliwym problemem jest finansowanie działalności takich jednostek szkoleniowych. Mogą one częściowo finansować się same, prowadząc działalność w zakresie obsługi ruchu, częściowo natomiast – na przykład w zakresie honorariów za wykłady dla praktyków – mogą być dofinansowywane przez Polską Izbę Turystyki, która może utworzyć fundację na rzecz kształcenia kadr dla turystyki.

Ukończenie trzyletnich studiów może być honorowane dyplomem uzyskanym na podstawie egzaminów zdanych w czasie trwania studiów, zaliczonej praktyki i zdanego egzaminu końcowego. Dalszy proces kształcenia, który może wynosić dwa lata, przeznaczony byłby dla osób, które pragną pogłębić lub rozszerzyć posiadany zakres wiedzy. Mogą to być również specjalizacje z zakresu działania biur podróży czy jednostek hotelowych albo też z zakresu marketingu, informatyki itp. Rola praktyk w tym przypadku jest już mniejsza,

ich zadaniem jest umożliwienie zgromadzenia materiałów dla napisania pracy magisterskiej. Praktyki mogą być jedno- lub dwumiesięczne.

Wydaje się, że taki proces kształcenia może gwarantować dopływ dobrze wykształconych kadr średnich o odpowiednim zasobie wiedzy teoretycznej oraz dobrej znajomości funkcjonowania przedsiębiorstw i kadr o wyższym wykształceniu – o profilu zgodnym z indywidualnymi zainteresowaniami. Taki proces kształcenia w większym stopniu aniżeli dotychczasowy odpowiadałby potrzebom i praktyce działania jednostek obsługi ruchu turystycznego.

Prof. dr hab. Anna Nowakowska
Instytut Planowania i Ekonomiki Regionu
Akademia Ekonomiczna w Krakowie
ul. Rakowiecka 27
31-510 Kraków

Wpłynęło:
15 sierpnia 1992 r.

Monika Unrug

PRAKTYKI KURSOWE W OCENIE STUDENTÓW SPECJALIZACJI TURYSTYCZNEJ AKADEMII EKONOMICZNEJ W KRAKOWIE

L'ÉVALUATION DES PRACTIQUES DE COURS PAR LES ÉTU- DIANTS DE SPÉCIALISATION TOURISTIQUE DE L'ACADÉMIE ECONOMIQUE À CRACOVIE

COURSE PRACTICE AS SEEN BY THE STUDENTS OF TOURISM AT THE ECONOMY ACADEMY IN CRACOW

Praktyki kursowe dla studentów studiów stacjonarnych Akademii Ekonomicznej w Krakowie organizowane są po VI semestrze i trwają cztery tygodnie. Podlegają one obowiązkowemu zaliczeniu na równi z pozostałymi przedmiotami objętymi planem studiów¹.

---

¹ Por. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1972 r. w sprawie praktyk studentów szkół wyższych (DzU. 1972, nr 14, poz. 94).